

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XI. Iac. Sadolet. S.R.E. Cardin. Pavlo Sadoleto, S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

que libertatis tranquillitatisq; cupiditas, & vigilantiæ & in forma
semper ad vos rapit: vnumq; iam meum est desiderium, cum ho-
minibus istius provincie mei amantissimis, vicissimq; mihi caris-
simis, & habitandi, & viuendi, quos tu omnes quidem, præcipue
Carpentoracenses meos, & priuatim & publicè meis salutari-
bus verbis: eximicq; eos quos scis a me valde diligi, quanquam in
more quidem pares habeo cunctos, in familiaritate non ita. In
anni Francisco & cæteris nostris contubernaliibus salutem dicitur
psumq; imprimis hortare, vt ad me & crebrò & copiosè scribant.
Si res meas constitutas haberem, staturerem quid agendum mihi
esset, quod pertinet ad eum & ad cæteros. Adhuc nihil habeo nisi
verba, quibus in Septimum vsq; annum iam sum productus. Sed
hæc Deus viderit. Tu mi Paule vale, & nos amanter expecta.
Parmæ, XV. Cal. Iulij, M.D.XLIII.

XI.

IAC. SADOLET. S. R. E. CARDIN. PAV-
lo Sadoletto, S. P. D.

ACCEPI nudiusquartus tuas, & Ioan. Francisci literas, ex quibus
illam lætitiã primo aspectu cepi, quod de virtutibus, vestrum
valetudine quæ maximè optabam, ea mihi attulerunt. Quin et-
iam cumulus additus est, quòd in suis factis literis Ioan. Franci-
scus de tua quadam egregia in se fouendo & subleuando cura sic
studiosè loquitur, vt salutem suam prorsus tibi acceptam videa-
tur referre. Reliqua quæ scribis de Nicolao Peitellio nostro, quod
is mirificè tibi & in concionibus & in vita moribusq; satisfaciat,
ea mihi iucundissima fuerunt: nec eum tamen tantopere abs te lau-
dari miro: summam n. ego quoque cum isthic essem, in eo probita-
tem, summam modestiam, excellentem cū linguarum, cum o-
ptimarū artium scientiam eruditionemq; cognoui. Eius verò co-
cionandi genere nihil arbitror fieri posse, nec sententiarū piera-
te sanctius, nec rerum ordine distinctius, nec oratione eleganti-
us atque subtilius. Qui quòd tam egregiam nobis, ac tam fidèle
operam apud ciues nostros nauauerit, eis in recta & à maioribus
nostris tradita religione ac fide continendis, & dolis insidiosisque
hæreticorum hominū aperiendis, ac tanquam sub aspectum pen-
nendis: dici non potest quantopere illi me in pèpetuū hoc ho-
mine obstrictū esse intelligam. Ei te maximas volo meis verbis sa-
gere gratias: quas vt etiam referam maximè mihi curæ est: et
hanc eius remunerandi rationem propter summam hominis ab-
stinentiam, de qua tu sepe ad me scripsisti, difficilem fore vides
cū is nullum huiusmodi spectari vnquam à se laborū suorū præ-
mium præ se ferat. Sed quo ille moderatior, hoc omni à nobis ho-
not

vere & remuneratio est dignior. De tuo adventu ad nos, quod
 te parum ad ventum ostendis, mihi valde gratum. Farnesius
 mihi certe confirmavit, se tibi successorem hoc Septembri men-
 se omnino missurum esse: quapropter Octobri in viam dare te
 poteris. Equidem autem te expecto, cum propter alia multa, tum
 prode committenda tibi Ecclesia summum consilium capiamus.
 Ego enim Paulus iam nec honores, nec diuitias, nec vllum statum
 vives quo splendor sit aut dignitas, sed tantum quietem, & fili-
 cum, de omnium his meis extremis annis peto. Quod non possum
 quidem adipisci in praesentia, ob ea impedimenta quae tu nosti.
 Verum tamen non absim longe ab hac spe, consultum aliquando
 fore carissimis meis, quae ad hoc genus vitae cunctae respiciunt, qua
 elector, cum veneris, deliberabimus. Etsi id quoque mihi est con-
 siderandum, ut frui aliquando tuo optato aspectu, & mei animi sen-
 sus tibi communicare tecum liceat. Quam communicationem nos-
 tram sermoneum & voluntatum, tibi quoque olim solitam videri
 facillimum recordor. Quod quaeris, verum malim per Fortiam
 aperi Olgiarum accipere hic ex permutatione pecunias: iam te
 penitus scilicet ex literis Florebelli nostri, conditionem Olgiari
 tibi esse potestorem, quod neque interritum vllum tum eo
 sit, & summos anticipare aliquantum ante est potestas: cuius nunc
 communitatis non pretermittende longe opportunissimum tem-
 pus est, cum annuum penum totum simul est congerendum. Itaque
 veritas quidem est Fortia, sed tamen quoad licebit hac libera-
 tione Olgiari vtemur. Haecenus heri scripseram. Hodie ad me fu-
 erit Olgiarum, dixit se habere literas a socijs suis Pantiacis Lugdu-
 ni. V. Cal. Iunij datas, quibus illi eum faciunt certiore, se nummum
 adhaecallatum de quadringentis accepisse. Porro biduo post Co-
 lumbanum literarum esse Lugduni, hoc est ad tertium Cal. Iunij: ad qui-
 dem si illi esset solutum, socios non parum detrimenti esse factu-
 ros. Sed doctus, non tam rem meam quam fidem in discrimen vo-
 cat. Nam quod iactura hi facient, si modo quicquam facient, e-
 quum si quidem est refarciri per nos. Quod verò conductor ve-
 strorum nostrorum fidem meis literis non habuerit: fuit itaque
 veritas, ut forte ego bis eandem pecuniam acciperem, & hic, &
 illuc, ut inique sit integritati meae diffidere, id sane mirum mihi ac-
 cidit: quod si me, quem optime nosse debeat, non ex proprio quo-
 dam meo genere, sed ex communi & quotidiana horum hominum
 qui hodie sunt, conditione existimet. At ego tibi dico etiam atque
 etiam me non cum Fortia, sed cum Olgiario pecunias semper permu-
 taturum, quoad scilicet licitum erit. Quamobrem si ad diem di-
 ctam pecunia non soluta est, saltem curato ut sciamus quid factum
 sit, ut, ut satisfacere socijs possimus: quando fides mihi qui-
 dem quae in vita, nedum quam pecunia longè est carior. De locis
 facris

sacris violatis, quod perperam fuerit huc scriptum, gaudeo
 ut scribis ita esse: fugio enim contentiones. Sed eo tamen animo
 sum, ut temeritati eorum, qui ad hac audenda facile adducuntur,
 nihil sim villo pacto concessurus. Factos Coss. optimos & iustis-
 mos viros, quorum sub tutela & custodia florebit civitas, summa
 mihi & voluptati: & amo equidem omnes, sed cum duobus Hi-
 lia & Papio, scis magnum mihi vsum magnamque familiaritatem
 semper fuisse. Iis igitur tu plurimam meis verbis salutem. Nam
 quod de facto tecto diui Siffredi templo praestando decretum
 tu continuò ad me scribes. Honorati Ebredunensis hospiti no-
 stri valetudinem magnæ tibi curæ fuisse, vehementer mihi gratum
 est, gaudeoque homini sanitatem esse restitutam. Eum ego ho-
 num semper virum cognoui, & amantem nostri, & dignum causa
 causa laborem libenter suscipiamus. Omnino hæc humanitas
 qua vitur erga omnes, cum laudanda per sese est, tum etiam
 bene meritis de nobis conferretur, non solum laudem habet, sed
 mirificam etiam quandam animi voluptatem. Nec verò, cum
 multa sint mea, quæ tu expressa in tuis moribus refers, quicquam
 mihi accidere in te potest optabilius & gratius, quam ista bene-
 ca & liberalis erga notos ignotosque, quam adhibes, voluntas.
 Prolegatum arbitror in hortis nostris abs te bene fuisse acceptum
 eius ego nuntium comiter hic excepi, multa que dixi, quæ ad me
 am in illum declarandam benevolentiam pertinebant. De te
 quidem ipso ita cum eo actum est à me, & antea etiam à Florebello,
 ut ille in hanc totus opinionem discesserit, se à te non mediocri-
 ter diligi. Annibalem quæsisse novas nuptias non reprehendo, sed
 finitatem probo. Doleo de Nicolao. Eorum utrunque saluere
 meis verbis iubebis. Nunc, ut de me ipso aliquid tibi scribam. Ego
 inuitus quidem in hac urbe maneo, longè alieno loco à mea
 agenda vita consiliis. Sed tamen firmo animum ad perpetuandam
 & ferendam, quoad offeratur mihi occasio honeste hinc disceden-
 di, quam prætermitturum non sum. Neque eò dico, quod me quæ-
 ritiam ab hoc populo, & ab hac curia pœniteat. Sed nihil mihi
 iam dulce est, præter solitudinem & silentium. Itaque nec Cam-
 pentoracte, nec Felicianum, neque hortos iam quosuis tam mihi
 propono, quam locum aliquem solum ubiuis gentium, in quo
 mihi deponere omnes harum rerum & temporum curas & solaci-
 tudines liceat. Quæ etiam de causa cupidius te requiro, quod mihi
 hi non video quicquam agere rectè sine assensu tuo, & sine com-
 municatione tecum omnium rerum posse. Ego hoc ipso tempo-
 re, quo hæc scribebam, habitabam in ædibus quæ adiacent sunt
 templo Diui Petri cognomine ad vincula. Eæ enim mihi cum ti-
 tulo vna obucnerunt: & est earum tamen prospectus, quam op-
 portunitas, commodior: vnum enim tantum ordinem cubiculo-
 rum

non habent inter se peritium eorum, tanquam longam lineam o-
 mani firmitudine coeurentem: sed hoc inest incommodi, quod in conti-
 guis partibus quatuor, quibus domus in excelsum sublata est, in
 medio duo sunt ordines cubiculorum, alter alteri superpositus.
 Insuper locus culinis cellisque deseruit: summa omnium est am-
 bulatio longè lateque prospiciens: frons ipsa ædium ad Septen-
 triones conuersa: itaque salubris locus existimatur, & matutinis
 orientis uolantibus accommodus: habetque hoc præterea boni,
 quod vinea nostræ Quirinali propinquus est. Quæ quidem vinea
 est à me latis accuratè excolitur, te tamen, longè studiosiorem
 quam me, & meliorem sui cultorem expectat. Hæc scripsi dans o-
 peram purgationibus, non enim satis belle me habebam, & hoc
 uti dicitur mane potionem acceperam. Hoc autem scribendi gene-
 ro uis rectum sum sapius, si per calores & ualitudinem licerit.
 Nulli omnes in officio sunt. Camillus noster pudore, modestia,
 & pietate erga me, egregiè mihi satisfacit. Is te eximie diligit, ac
 tuum aduentum auidè expectat. Sperat adolescentem magnæ
 auctoritatis fore. Tu fac ut ualeas, omnibusque amicis salutè
 uis, præcipueq; Catharino nostro, quem ego hominem fa-
 ciosissimè pluris, magisque & magis diligo, quemadmodum
 uis uidentur ipsius optimi mores & virtutes eximie mere-
 ni. Iterum uale. Romæ, VI. Idus Iunij,
 M.D.XLVI.

FINIS.

Philo-